

Retriever training

”Calmness leads to reward”

Keith Mathews, Irland

Fjeldsted Skov Kro er rammen om erfaringsudvekslingsdagen, som TU afholder i 2012. Smukt koldt vejr og mange glade hundemennesker.

Keith Mathews har 20 års erfaring i at træne og føre jagthunde. Hans filosofi er, at ulven har overlevet på trods af menneskets indblanding, pga dens evne til at adaptere sig til de nye omgivelser. Ulven domesticerede sig selv. Han mener, at deres adfærd svarer til den adfærd, hundene har, de kan ikke overleve uden ro. Ulven og løven forholder sig roligt i deres jagt efter føde. Hvis ikke de har den ro, kan de ikke overleve, og det samme gør sig gældende for vores hunde.

Der er ingen forskel på dyrenes og mennesket forhold til at skulle være rolig på jagt. Vi skal være rolige. Hvis vi råber, vil vi skræmme vildtet væk. Vores ro vil føre til gevinst, deraf hans slogan: Calmness leads to reward.

Når vi får en ny hvalp i huset, skal vi gøre os det helt klart, at det at træne hund kan sammenlignes med at bygge et hus. Vi skal have et solidt fundament.

Indhold

Hvordan vælge en hvalp:	2
Hvornår skal man starte med at træne hunden:	2
Hvalpetræning:	3
Hunden i bil:	4
Hunden i vand:	4
Hvordan bliver vi lederen af flokken:	5
Lydighedstræning:	5
Sit:	6
Få hunden til at ”switche off”	6
Markeringstræning:	7
Dirigering:	9
Søg:	10

Hvordan vælge en hvalp:

Pointe:

- *Det er individuelt, hvilken hund man skal have. Det er vigtigt at gøre sig klart, hvilke ønsker og behov man har i forhold til sin nye hund.*

At vælge opdrætter er en jungle, og man skal gøre sig det klart, at selvom forældre er champ, bliver hvalpene det ikke nødvendigvis.

Tæve eller han er et individuelt valg.

Som uerfaren bør man ikke vælge den længst fremme i skoen.

Man skal som hovedregel vælge den hvalp, der er midt i mellem den stille og den, der er helt fremme.

Man skal bruge god tid til at vælge sin hund.

Det er vigtigt, at man som opdrætter er meget selektiv i forhold til, hvilken hund man sælger til hvilken køber.

Hvornår skal man starte med at træne hunden:

Pointe:

- *Man skal starte med at introducere hunden for dens daglige opholdssted.*
- *Alt begyndelse skal være leg, men man skal forholde sig roligt, og allerede fra første dag hunden er i huset lære den, at når den er rolig, får den belønning. Belønningen er samarbejde med dig.*

Man starter, når man får hunden i hus.

At bruge bur til at træne gode vaner er en god ting.

Den vil efterhånden opfatte buret som sit fristed. Det må ikke være for stort, og ikke for småt. Lad hunden bruge tid i buret, giv den noget legetøj, og ta' den så udenfor, når den skal "på toilettet".

Man skal ikke bruge buret som disiplinærtræning.

Hvis man får hunden hjem fredag, skal den være renlig om mandagen.

Hvis du bruger tid på at børste og tjekke ører på den, fortæller du den, at du er chefen.

Hold madskålen over hovedet, til hvalpen sidder og giv kommandoen: "Sit", og så fremdeles hele hundens liv.

Hvis du har hundene udenfor, vil de se frem til tiden sammen med dig og træningen som dagens højdepunkt.

Luk dem ikke ud af buret, før de forholder sig helt roligt.

Lad dem vænne sig til høje lyde, små bilture og mange mennesker.

Hvis man skal anvende legetøj, skal man gøre sig overvejelser omkring hvilken type. Det kan være hensigtsmæssigt at bruge legetøj, hvor de stimulerer lugtesansen, bruger "hovedet" samtidig som du bruger legen til at træne ro. (Eks legetøj, hvor de skal finde en godbid)

Man kan godt bruge "pivedyr", for på den måde vænner hunden sig til, at fx hare eller kanin kan give lyd fra sig, når den tager det.

De første apporteringsøvelser skal være sjove, man skal ikke bekymre sig om perfekte afleveringer.

Husk at fundamentalt set er hunden først og fremmest jagthund, derefter familiehund. Det er fundamentalt i hunden at jage, men ikke at jage for os. De jager for at skaffe sig selv føde.

Hvalpetræning:

Pointe:

- *Den første træning med hvalpen er leg på dens præmisser, hvorefter du tager mere og mere over og bliver den styrende. Træn i alle mulige forskellige terræner.*
- *Husk, at al opmærksomhed mod hunden kun skal finde sted, når hunden er rolig.*
- *Hunden skal lære, at vi skal kontrollere det område, den befinder sig på.*

Hunden skal lære gennem leg.

Træning skal være i korte sekvenser, og det er vigtigt, at hvalpen synes det er sjovt.

Smid gerne en dummy og ind i buskene, lad hunden bruge næsen.

Ros hunden, når den kommer tilbage til dig med dummyen.

Øg gradvis sværhedsgraden.

Gør det ikke for meget i starten. 3 – 4 gang om ugen.

Træn i forskellige terræner. Trapper, rør, huler, gå på line på en bænk eller mur - alt muligt.

Når man skal sætte snor på hunden første gang, følger man efter hunden, hvor end den vælger at gå, uanset om det er frem eller tilbage. Stille og roligt får man den til at gå den vej, som man har valgt at gå.

Brug 2 – 3 min i starten, indtil hunden bliver fortrolig med linen. Og få hunden til at følge dig mere og mere i linen.

Når hunden mister interesse, så stopper man og roser for det gode samarbejde.

Det, man ofte gør forkert, er, at hvis hunden piber, så siger vi schyy, og på den måde får hunden den opmærksomhed, som den egentlig søger.

Det er også forkert at give hunden opmærksomhed, når den er vild af glæde, når vi kommer hjem fra arbejde, og siger. Nååå har du savnet mig.

Vent til den er rolig og så giv den opmærksomheden.
Vi er lederen af flokken, vi skal være rolige, og den vil følge os – roligt.

Hvis vi er sat på en øde ø med et barn på 3 år, vil vi tage lederrollen. Vi vil skaffe føden, og vi vil kontrollere føden. Hvis vi så hører en tiger, vil vi beskytte barnet, vi vil holde barnet ved os ikke lade det løbe frem. Det skal gå ved siden af os eller bag ved.

Det vigtigste, vi gør, når vi træner hunden er "heelwork/gå pænt ved fod". Hunden skal lære at gå ved dig eller efter dig. Man skal kontrollere det område, hunden er på. Det kan føre til massive problemer, hvis man ikke gør det. Vi skal bruge vores overlevelsesinstinkt.

Separationsangst opstår, når hunden lades alene og tror, at den skal være lederen af flokken, og ikke er sikker på, at du er det.

Hvis du får en hund til træning, der ikke er rolig, så bed føreren om at sætte hunden tilbage i bilen, og lad føreren være med til træningen. Giv derefter føreren redskaber at arbejde med.

Hunden i bil:

Ha' altid et godt bur i bilen.

Når hunden er rolig, får den lov at komme ud. "Calmness leads to reward".

Hvad gør vi, når hunden hyler i bilen?

Afslappende musik. Byg det op, hvis hunden hyler, tag den ud og gå lidt med den. Læg måske et tæppe over buret. Vi slukker også lyset, når vi lægger børnene i seng.

Sengetid – lyset er slukket. Transformer det til bilen. Men det skal bygges op.

Hvis hunden piber og hyler, når den er ældre, er fundamentet ikke bygget korrekt op.

Hunden i vand:

Vent til at vandet har en behagelig temperatur. Ikke om vinteren.

Gå gerne ud i vandet sammen med hunden.

Brug en dummy og leg i vandet med den, gå længere og længere ud, til hunden efterhånden kommer derud, hvor den svømmer.

Ikke fokuser på afleveringer.

Hvis man har en ældre hund, kan det være en god ide at have den med, således hvalpen også på den måde motiveres til at gå ud i vandet.

Det skal være sjovt for hunden.

Moderhunden er første intro til at have en chef. Derfor skal vi overtage den legerolle fra tæven, for på den måde at blive den næste chef, den kender til.

Det er ikke naturligt med klikkere og godbider, det bruger ulvene ikke. De leger og derved kommer roen ind.

Hvordan bliver vi lederen af flokken:

Lederen er rolig og i kontrol hele tiden.
Lederne kan demonstrere ledelse gennem ro.

Som lederen kontrollerer du området, hvor flokken til enhver tid opholder sig.
Kig på hunden. Når hunden har halen hængende slapt, betyder det, at hunden er rolig og naturligt rolig.

Du må aldrig fysisk afstraffe hunden. Du ødelægger på den måde den grundlæggende tillid til dig som leder. Hvis hunden ikke gør det, du beder den om, er det fordi, du ikke har lært den det godt nok. Det er din skyld som leder, hvis hunden ikke opfører sig ordentligt

Så hvis du slapper af som leder, så vil hunden tage lederrollen.
Fx når vi er på prøve og ikke har fokus – eller vi er nervøse, så vil hunden begynde at tage over.

Lydighedstræning:

Pointe:

- *Lydighedstræningen foregår altid, uanset vind og vejr. Man skal gøre sig selv spændende som fører. På den måde får hunden opmærksomheden rettet mod dig. Start med lette øvelser, og udbyg dem, efterhånden som hunden er klar til det.*

Selvom det er dårligt vejr, så skal vi ud og træne.

Hunden i snor:

Lederen er altid den, der går forrest.

Hundens næse skal ikke være foran førerens ben. Altid være i følgerens rolle.

Ved problemer, sæt snoren lige under hundens ører giv den små ryk, så snart den går frem foran benet, så drejer man rundt og får den ind på plads og får kontakt med den ved at sige: På plads, hinter eller hvad man nu vælger. Husk at dreje i begge retninger.

Man kan også folde snoren omkring snuden og på den måde få mere kontrol over hovedet på hunden.

Når man stopper, så stå stille, og giv ikke hunden øjenkontakt. Så snart hunden er rolig, kan du begynde at bevæge dig igen.

Hunden skal holde hovedet oppe, og ikke gå og snuse.

Hunden skal fokusere på dig som leder. Hvis du går omkring, som om du danser, så vil hundens opmærksomhed mod dig øges. Da den er nødt til at følge dig.

Du skal være nummer 1 hos hunden. Dette bånd kommer, jo mere du træner med hunden.

Husk at hunden ikke kan koncentrere sig længe af gangen, når den er hvalp.

Husk gentagelser gentagelser ...

I forbindelse med øjenkontakt så skal man spørge sig selv, om hunden skal kigge ud i landskabet efter fugle, eller den skal kigge op på dig som fører. Hvad er det vi vil have?

Når hunden har forstået øvelsen at gå i line, kan man begynde at bruge distraktioner fx gå og driple en bold foran sig.

Derefter er næste skridt at tage hunden med ud til områder, hvor der er mange mennesker, distraktioner osv.

Brug evt din skydestok til at vænne hunden til at kigge ud i terrænet.

Først når hunden er fuldstændig sikker i lydighedstræningen, kan man gå videre med fri ved fod. Når man starter med det, så lægger man først snoren løst rundt om halsen men holder den ikke i hånden.

Når det går, som den skal, så kan man tage snoren af.

Når man har fået snoren af, og hunden går stabilt, begynder man her at indføre distraktioner på samme måde, som da man trænede det at gå i snor.

Sit:

Få hunden til at "switche off"

Pointe:

- *Træningen af "sit" øvelsen kræver, at man hele tiden har ro som det overordnede tema. Ikke rose hunden før den er helt rolig, og vent gerne til den har siddet noget tid. Udbyg efterhånden længden på tiden, hvor hunden sidder helt stille.*

Få hunden ned at sidde, og lad den sidde et stykke tid før du roser. Man kan evt. kombinere sit kommandoen med at knipse i fingrene. (Klikker form uden klikker)

Hvis man roser med det samme, hunden er kommet ned at sidde, så er øvelsen ovre..

Brug "sit" kommandoen som en kommando til at slappe af.

Når den sidder der, så skal den ikke noget. Der kan falde fugle og andet ned omkring den, uden at den reagerer.

En god måde at berolige hunden på er at gnide den langs ansigtet og ned bag ørerene. På denne måde viser vi også hunden, at vi er lederen af flokken.

Du skal altid være rolig, når du træner din hund. Det bliver kanaliseret ned til hunden.

Sit og bliv:

Er egentlig den samme kommando. "Sit" betyder sit og bliv siddende.

Træn roen i "sit" kommandoen i mange terræner. Legepladser, hundeskove volierer osv.

Træn lydighedstræningen i 6 mdr, så får du en hund, der har fundamentet helt i orden.

Retrieveren vil altid apportere; man er nødt til at træne de ting, der er unaturlige for dem. Næmlig gå i snor, sit og bliv siddende.

Man skal ikke gå videre, før basistræningen er helt på plads. Giv det god tid.

Der er ikke 2 hunde, der er ens, og derfor skal vi hele tiden udvikle os og finde på nye måder at løse opgaverne på.

Træn ikke hop og spring over hegn og lign., før du har fået din hund hofte- og albuefotograferet. Vær opmærksom på, hvad der egentlig er problemet. Det kan godt være, at hunden ikke vil springe over et bestemt hegn, men over alle andre...

Træn ro og sit øvelsen ofte, i alle situationer.. Sit og lad livet køre forbi. Når fundamentet er i orden, så kan vi gå videre.

Det vigtigste hos jagthunden er "gamefinding ability". Her er partnerskabet mellem hunden og føreren alt afgørende.

Hunden skal kunne markere, men hvad nu hvis den ikke kan det.

Så skal vi kunne dirigere hunden.

Som jæger kan jeg ikke hente byttet uden hunden, og hunden kan ikke nødvendigvis hente byttet uden os.

Markeringstræning:

Pointe:

- *Markeringsarbejde skal bygges stille og roligt op. Alt træning skal afsluttes med en succés. Det er vigtigt, at man hele tiden arbejder i nye og forskellige terræner og sætter sig ind i, hvordan terrænet ser ud fra hundens synspunkt.*

Kan startes med en tennisbold.

Den egentlig træning handler om, at hunden har fokus og rent faktisk markerer fuglen/bolden.

En god ide er at sende hunden på dens navn.

Man kan ikke pege fuglen ud, hvis man er på jagt og går med bøssen.

Føreren skal ikke tage øjnene fra stedet, hvor fuglen faldt.

Al træning skal være positivt – det skal ende med succés

Husk at markeringstræning skal starte på mark med græs, der ikke er højt. Når græsset bliver højere, har hunden ikke god muligheder for at markere .

En god ide er dummy med streamers. Det giver hunden noget at fokusere på.

Også når man bruger en dummyskyder.

Brug gerne en dummyskyder med ekstra længde på, således at den minder om et jagtgevær.

Når hunden er godt i gang med markeringstræningen, så lægger man terrænskift på. Først højere og højere græs, derefter mere og mere længde. Derefter hegn og andre forhindringer. Vi har allerede lært hunden at springe over hegn, og det bruger vi nu. Hunden skal lære at vurdere dybde i markeringen.

Hvis noget ikke lykkes, så gå tættere på.

Vi starter med basismarkeringstræning, derefter går vi til avanceret. Udvælg træningsområderne nøje. Det kan godt være en strand, det behøver ikke altid være en grøn mark eller skov. Det kan godt være et offentligt sted, det vil blot træne hunden i, at der kan være andre til stede i forbindelse med træningen/jagt/prøven.

Man kan tænke ud fra ideen om en trekant.

Ved hvert hjørne i trekanten placeres 2 hunde. Man roterer rundt i trekanten, nogle kaster nogle henter. Man kan gøre det over alt. Dem, der ikke laver noget, de træner ro. Man kan derefter øge distancerne i trekanten. Og derefter gå over til dobbeltmarkeringer. Man kan også kombinere en udlagt uset dummy med en markering. Derefter kan man også udvide med sværere terræn. I forb. med dobbelt markeringer er det en oplagt mulighed for at træne "nej" kommandoen. Og igen. Man skal altid gentage gentage..

Walk up

Man kan bruge en fjernstyret dummyskyder som hjælp til den avancerede markeringstræning. Når man skal træne et hold kursister, er det vigtigt, at man træner kursisterne i selv at markere.

Prøv altid at sætte dig ned og se terrænet fra hundens synsvinkel. Det kan være svært at markere for den i højt græs og lignende. Derfor er det vigtigt, at føreren også markerer det hele.

For at kunne lave godt samarbejde er det vigtigt at arbejde med stopfløjten.

Fløjtearbejde:

Først når hunden responderer på sit-kommandoen, skal vi gå videre. Vi har trænet "sit" kommandoen siden dag 1. Det er vigtigt, at kommandoen "sidder" fuldstændigt perfekt. Indkald/hjemkald har vi også trænet fra dag 1.

Lav altid kommandoen så simpel som mulig. Der er ingen grund til fx at have hænderne oppe, når man træner indkald. Hunden skal jo komme, selvom den ikke kan se føreren.

Man skal altid finde det system, der virker for sig selv. Når man går på forskellige kurser og lignende, så skal man altid tage det med sig hjem, som vil virke for dig selv.

Dirigering:

Pointe:

- *Man skal altid arbejde i linier. Man skal altid gå ud og lægge dummyen, således at hunden ser den bliver lagt. Man kan så efterhånden øge afstanden. Start dirigeringstræningen på klart markerede linjer, fx skovveje, og øg sværhedsgraden ved at vælge andre terræner, når øvelsen sidder helt perfekt. **Husk altid at afslutte med succès.***

Hunden skal kunne apportere i en lige linje.

Brug de naturlige linjer, der er i naturen, fx en skovvej/sti eller lignende, således at vejen er helt klar for hunden.

Udvælg et startpunkt, hvor du kan gå bagud 150 m.

Første gang kaster man dummy ca 2 m frem og går derefter 50 m bagud.

Når hunden kigger i den rigtige retning, sendes den.

Der er ingen grund til at hjælpe hunden på vej ud.

Den er fuldstændig klar over, at dummyen ligger derude.

Vi skal selv være helt rolige uden støj, for på den måde at kanalisere roen til hunden.

Hvis ikke det lykkes, så går du tættere på dummyen. Kun når det lykkes, kan man gå længere bagud.

Man kan med fordel bruge det samme sted i indlæringen, således at hunden får fuld tryghed i øvelsen.

Man kan træne øvelsen 4 -5 gange i løbet af en dag, og derefter 3 – 5 dage, til hunden er fuldstændig tryk. Derefter kan man øge afstanden. **Afslut altid med succès.**

Man skal ikke smide 3 – 4 dummyer derude, fordi man er doven. Det vil kun opfordre hunden til at bytte.

Det er en huskedummy. Det er vigtigt, at hunden ved den er der. Den skal huske, at den ligger derude. Der er ingen grund til at træne på dummyer, hunden ikke har set.

Så tror den selv på succésen.

At udvælge terræner:

Når hunden er helt sikker i at kunne løbe i en lige linje på en klart markeret vej, kan vi bevæge os ud i terrænet.

Brug igen huskedummyer. Vær sikker på, at hunden ved, at den er der.

Husk linjerne, der skal være en lige linje i din rute fra det ene punkt til det andet. Gå med hunden ud til punktet, hvor dummyen skal ligge.

Når man træner højre og venstre, skal det gøres på en overskuelig mark, fx en fodboldbane. Her er græsset meget kort, ligesom på et tæppe.

Hunden skal let kunne se dummyen.

Der er lige linjer, vinkler og cirkler.

Husk at øge afstanden, således at hunden bliver ved med at løbe, indtil vi beslutter, at den skal stoppe.

Hvis ikke succés er i hus, så gå tættere på din hund og prøv igen.

Man skal altid være sikker på, at hunden er klar til at gå videre, ellers skal vi ikke gøre det.

Test din hund, før du går videre.

Som fører er du ambassadør for, at din hund får succés.

Områdesøg:

Man bygger områdesøget op i en lille cirkel med masser af fært både fra dummy og startpistol fx, og lader hunden søge i området et stykke tid uden, at der er dummy der. Når hunden har søgt et stykke tid, lægger du en dummy eller bold i området, uden at hunden ser det, og på den måde får den belønningen ved at bruge næsen. Gå derefter længere og længere væk, så afstanden til området, hvor hunden skal søge, øges.

Det vigtigste er tidlig socialisering.

Begynde at bygge fundament.

Markering, walking og handling.

Husk vejen til en champion er lang og vanskelig, men når du står og har vundet, så høster du frugten.

Men husk:

Calmness leads to reward.